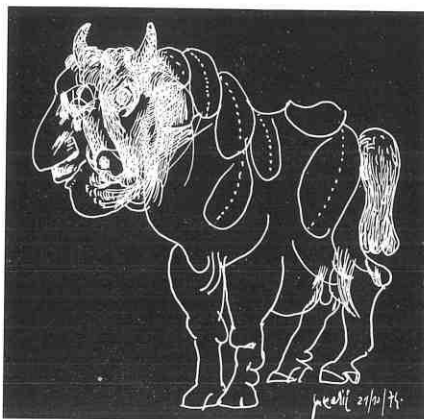

petar jakelić

zapisi
salon čakavskog sabora
split
28. IV — 17. V 1975.

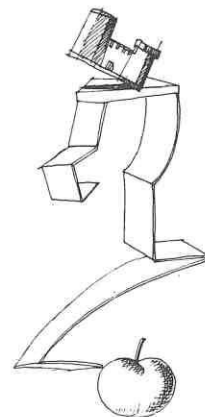
duško kečkemet

Sretna je bila zamisao slikara i grafičara Petra Jakelića da na jednoj intimnoj izložbi izloži svoje zabilješke, svoje likovne zapise, kako ih je sam nazvao, nastale posljednjih pet-šest godina. Da je to bio neki drugi slikar, izložba bi možda imala tek didaktički karakter, ilustrirajući kako nastaje slika, od prve skice do konačnog ostvarenja. Jakelićevi zapisi — crteži olovkom i perom — nisu uvijek nastajali kao predradnja složenijim djelima, nego iz same potrebe slikarove da ih neprestano nabacuje na papir, bilo u vrijeme rada bilo u vrijeme odmora. To su više spontane igrarije dobrog crtača i grafičara nego svjesne kompozicije. Odušak mašte i nemirne ruke koja ne može mirovati. Katkada je to tek nabačeni kroki, a drugi put crtež na kojemu se duže zadržava, svjesno i podsvjesno, pa mu čak i sjenčanjem nastoji dati elemente skulpture, ili ugođaj slike u boji.

Iako su crteži radeni spontano, čak i mehanički, autor je u njima ipak uvijek u potrazi za nekom kompozicijom, ostajući često na polovici puta, a često je postižući.

Kao i u svojim grafikama i u slikama, Jakelić u ovim crtežima i skicama barata realnim elementima, ali ih postavlja u neuobičajene, katkada apsurdne, međusobne poretke, postižući time nadrealističke kompozicije. Naglašavajući u nekim volumen, bliži se i kubističkom likovnom izrazu.

Karakteristično je i inače za Jakelića da secira i analizira stvarnost, a zatim njezine ulomke preslaže u novu, likovnu realnost, ostvarujući time željene ideje, priče ili ugođaje. Asocijacije realnoga uvijek se temelje na viđenome i doživljenome; stoga je trajno uključen i autobiografski faktor.

Mediterranski, antički ili renesansni duh više se stapa nego sukobljava s folklornim, ruralnim sjećanjima i ugođajima. I opsesija ženskim aktom nalazi sretno mjesto u takvu tkivu. Rjede će Jakelićevi crteži prijeći u karikaturu, u svjesnu poruku, kao na primjer u studijama bika s ljudskim licem.

Još je nešto zamjetljivo: slikar je sklon minijaturnom izražavanju — ne samo dimenzijama, nego i likovnim shvaćanjem slike — ali ipak teži određenoj monumentalnosti. Tih je to borba između intimnog i monumentalnog, u sadržaju i u likovnom izrazu.

Takvom se izložbom slikar otkriva — kao što se i inače skicama i studijama umjetnici bolje otkrivaju nego dovršenim radovima — ali to nije tek otkriće jedne izuzetne marljivosti, dugog sazrijevanja konačnih radova, nego i bogate i zanimljive likovne maštovitosti, koja privlači pažnju svakog posjetioca izložbe. Čitav jedan likovni svijet na rubu ovoga našeg svakodnevnog svijeta. Ali i traženje nečega čvrstog, trajnog, značajnog — što je ujedno put od realnog do simbola.